

GYÁMÜGYI SZAKTERÜLETHEZ KAPCSOLÓDÓ HATÓSÁGI ÜGYTÍPUSOK

Védelembe vétel	2
Utógondozói ellátás.....	4
Utógondozás.....	6
Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek - A gyermek huzamosabb időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölés.....	7
Tanköteles gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának engedélyezése	9
A szülők megállapodása a szülői felügyelet gyakorlásáról.....	10
Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek – A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése.....	11
Szülői jognyilatkozatok jóváhagyása.....	13
Származás megismerésével kapcsolatos eljárás.....	15
Örökbefogadhatónak nyilvánítás	16
Örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása	18
Örökbefogadáshoz hozzájárulás a szülő részéről az örökbefogadó személyének ismerete nélkül... ..	20
Otthonteremtési támogatás	22
Nyílt örökbefogadás engedélyezése	24
Nevelésbe vétel	26
Megelőző pártfogás.....	28
Kiskorú házasságkötésének engedélyezése.....	30
Kapcsolattartás (rendezése, megváltoztatása, szüneteltetése, megvonása)	32
Ideiglenes hatályú elhelyezés	34
Igazolatlan óvodai, iskolai mulasztás	36
Gyermektartásdíj megelőlegezése	38
Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek- gyermek nevének megállapítása	40
Gyám kirendelése	41
Gyámnevezés, gyámságbólkizárás	43
Gondnok, ideiglenes gondnok kirendelése	44
Zárlat elrendelése és zárgondnok kirendelése	46
Számadási ügyek.....	48
Gondnok jognyilatkozatainak jóváhagyása	50
Támogatott döntéshozatal.....	52
Az előzetes jognyilatkozat felvétele.....	54
Gyermek iskolájának, életpályájának kijelölése	56
Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	57
Családbafogadás.....	58

Védelembe vétel

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- szabálysértési hatóság értesítése vagy,
- nyomozó hatóság határozata vagy,
- rendőrség, ügyészség, bíróság jelzése vagy,
- gyermekjóléti szolgálat javaslata, vagy
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 17. §-ának (1) -(2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy jelzése.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Ügymenet leírása:

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetését az alapellátás igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyámhatóság védelembe veheti a szabálysértést elkövetett, vagy bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A védelembe vétellel egyidejűleg, a gyermek gondozásának segítésére, támogatására a család-és gyermekjóléti központot rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedéseket tesz. A bűncselekmény vagy ez elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembe vétel iránti eljárásban a gyámhatóság a feltételek fennállása esetén elrendelheti a gyermek megelőző pártfogását.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében meghatározott intézmények és személyek kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A védelembe vétel elrendelésekor meghatározott intézkedések, kötelezettségek megvalósulását a legalább évenkénti felülvizsgálat során a család-és gyermekjóléti központ esetmenedzserének tájékoztatása alapján vizsgálja a gyámhatóság. A gondozási nevelési tervben megfogalmazottak megvalósulása esetén a felülvizsgálat eredményeként a védelembe vétel megszüntetésére kerül sor. Ennek hiányában a következő felülvizsgálat határidejéről, új egyéni gondozási nevelési terv elkészítéséről, szükség esetén a pártfogó felügyelő és a család-és gyermekjóléti központ esetmenedzser együttműködésére való felhívásról történik rendelkezés.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Utógondozói ellátás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

Az a járási hivatal az illetékes, amely a fiatal felnőtt önjogúvá válásával összefüggésben döntött.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- lakóhelyet igazoló hatósági igazolvány,
- befogadó nyilatkozat,
- iskolalátogatási igazolás,
- munkaügyi központ igazolása
- a szociális bentlakásos intézményben történő elhelyezéséről szóló határozatot, vagy a felvétel várható időpontjáról szóló értesítést.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyermekvédelmi gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt,

- ha létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja a 21. életévének, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének betöltéséig
- ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll a 24. életévének, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, 25. életévének betöltéséig,
- a 25. életévét betöltött hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a hallgatói jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig.
- ha szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja a felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének betöltéséig kérheti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhatóságnak a gyermek utógondozói ellátására vonatkozó javaslatot. A jogosultság megállapítása esetén a fiatal felnőtt köteles együttműködni utógondozójával, köteles betartani a

határozatban előírt magatartási szabályokat, jogosultságának megszűnését 15 napon be kell jelentenie a gyámhatóságnak. A jogosultságot megállapító határozatnak tartalmaznia kell annak megállapítását

hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű-e. Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhatóság határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.

Az ügyintézés határideje:

- sommás eljárásban, ha minden szükséges dokumentum a rendelkezésre áll 8 napon belül.
- teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Utógondozás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

- Az a járási hivatal az illetékes, amely a nevelésbe vétel megszüntetéséről döntött.
- Az otthonteremtési támogatáshoz kapcsolódó utógondozás elrendelése ügyében az otthonteremtési támogatás ügyében illetékes járási hivatal jár el.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: nincs

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A nevelésbe vétel megszűnése után a gyermek és a fiatal felnőtt részére, utóbbi kérelmére a gyámhatóság az önálló életkezdésének megsegítése érdekében, vagy az otthonteremtési támogatási kérelem elbírálásakor részére utógondozót jelöl ki. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszaailleszkedését, önálló életének megkezdését.

Alapvető eljárási szabályok:

Az utógondozást a gyermek tekintetében a lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központ, a fiatal felnőtt tekintetében a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy a külső férőhely működtetője látja el. A kirendelt utógondozó évente, illetve a gyámhatóság felhívására szükség szerint, a kirendelés megszűnésekor köteles tájékoztatást adni az utógondozás eredményéről.

Az ügyintézés határideje:

A kérelem előterjesztésétől számított 8 napon belül, hivatalból a nevelésbe vétel megszüntetésével egyidejűleg.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény Az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek - A gyermek huzamosabb időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölés

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

Hiteles magyar fordítással:

- külföldi hatóság által kiállított környezettanulmány
- befogadó nyilatkozat,
- iskolalátogatási igazolás,
- jövedelemigazolás

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyermek huzamos idejű vagy letelepedés céljából történő külföldre távozásához erre vonatkozó szülői engedély szükséges. A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhatóság döntését a gyermek huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból önállóan vagy egyik szülőjével távozik külföldre, vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek letelepedés céljából egyik szülőjével külföldre távozik.

Alapvető eljárési szabályok:

A vita elbírálása során a gyámhatóság mérlegeli, hogy a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhatósági határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e. Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhatóság tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről. 85

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény Az általános közigazgatási rendtartásról

- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

**Tanköteles gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő
foglalkoztatásának engedélyezése**

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának lakóhelye szerinti illetékes Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- a foglalkoztatásra vonatkozó megállapodás

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelem

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A szülők és a tanköteles gyermek kérheti a gyámhatóságtól a gyermek művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának engedélyezését.

Alapvető eljárási szabályok:

A szülőknek gyermekük művészeti-, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásához be kell szerezniük a gyámhatóság engedélyét. A gyámhatóság a csatolt megállapodás/szerződés és a rendelkezésére álló nyilatkozatok alapján a foglalkoztatás körülményeit és a gyermek érdekét is figyelembe véve dönt az engedély megadásáról vagy a kérelmet elutasítja.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2012. évi I. törvény A munka törvénykönyvéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

A szülők megállapodása a szülői felügyelet gyakorlásáról

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Szóbeli megállapodás jegyzőkönyvben történő rögzítésével.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A szülői felügyelet közös gyakorlására jogosult különélő szülők megállapodhatnak abban, hogy a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megosztják, vagy a jövőre nézve a szülői felügyeleti jogokat egyikőjük gyakorolja. Megállapodásuk alapján rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek megállapodásuk alapján melyik szülő gondozásában nevelkedik, valamint, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot közösen gyakorolják, feltéve, hogy a bíróság nem rendelkezett ettől eltérően.

Alapvető eljárási szabályok:

A szülői felügyeletet a szülők –megállapodásuk vagy a gyámhatóság vagy a bíróság eltérő rendelkezése hiányában–közösén gyakorolják akkor is, ha már nem élnek együtt. A szülői felügyelet gyakorlásában a jövőre nézve a szülők megállapodhatnak. A megállapodásuk jegyzőkönyvbe foglalásakor a szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a megállapodásukat módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróság szülői felügyelet rendezése iránti perben hozott határozatával.

Az ügyintézés határideje: A szülők együttes kérelmére nyilatkozatuk azonnali jegyzőkönyvbe történő rögzítése

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közgazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek – A szülők lakóhelyének vagyaszülők általi kijelölt más tartózkodási helyének az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- környezettanulmány

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

A tizenhatodik életévét betöltött gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy a gyermeket személyesen gondozó és nevelő, vagy a gyermek személyes gondozását és nevelését vállalni szándékozó személy írásbeli vagy szóbeli kérelmére indul

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A tizenhatodik életévét betöltött gyermek a szülők lakóhelyét vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helyet a gyámhatóság jóváhagyásával a szülők beleegyezése nélkül elhagyhatja, ha az az érdekeivel nem ellentétes.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a szülők lakóhelye elhagyásának Ptk. 4:152. § (4) bekezdése szerinti jóváhagyása során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási hely elhagyása önmagában a szülői felügyeletet - a személyes gondozás és nevelés kivételével - nem érinti. Ha a gyámhatóság a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyja, egyúttal tájékoztatja a szülőket, hogy a jóváhagyás - a személyes gondozás és nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti. A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhatóság döntését a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelöléséről. Ha a különélő szülő nem ért egyet a gyermek tartózkodási helyének a szülői felügyeleti jogát gyakorló másik szülő lakóhelyén kívül történő kijelölésével, kérelmére a gyámhatóság eljárása során megvizsgálja, hogy kapcsolattartási jogát milyen módon tudja gyakorolni. A gyámhatóság ezzel egyidejűleg tájékoztatja a különélő szülőt arról, hogy bírósághoz fordulhat a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése vagy az egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása érdekében

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Szülői jognyilatkozatok jóváhagyása

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

Ingatlan elidegenítés esetén:

- az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példánya,
- 3 hónapnál nem régebbi adó-és értékbizonyítvány, vagy ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslése, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,
- A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést,
- A gyámhivatal eljárása során a szerződés tárgyát képező ingatlan adatainak beszerzéséről gondoskodik.

Ingóság elidegenítése esetén:

- a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslése,
- ingóságok értékesítésére vonatkozó szerződés.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje): Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemre

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügymenet leírása:

A szülő jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a kiskorút megillető tarásról történő lemondás, a kiskorút öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre vonatkozó jognyilatkozat és a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítása, a kiskorú nem tehermentes ingatlanszerzése, ingatlana tulajdonjogának átruházása vagy megterhelése, a kiskorú gyámhatóságnak átadott vagyonáról való rendelkezés, vagy a kiskorú jogszabályban meghatározott összeget meghaladó mértékű vagyontárgyról való rendelkezés esetén. Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a kiskorú ingatlanvagyonának megterhelésére az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg, az ingyenes juttatást nyújtó személy javára történő haszonélvezeti jog alapításával kerül sor. Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a jognyilatkozat érvényességét bírósági, vagy közjegyzői eljárásban elbírálták.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság előtt a szülők kérelmére indulhat eljárás jognyilatkozatuk jóváhagyása érdekében. A szülők gyermekük vagyoni ügyében tett jognyilatkozatának érvényességéhez a jogszabályban meghatározott esetekben a gyámhatóság hozzájárulása szükséges. A jognyilatkozat jóváhagyásával

kapcsolatos eljárás során a gyámhatóság az összes körülményt mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gyermek érdekeit szolgálja-e. A gyámhatóság a felsorolt jognyilatkozatjóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhatósági jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges- a jogszabályban előírt- egyéb feltételeket nem pótolja.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Származás megismerésével kapcsolatos eljárás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek lakóhelye szerinti megyeszékhely szerinti Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- személyi azonosításához és lakcímigazoláshoz szükséges irat

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Személyesen, jegyzőkönyvi meghallgatás során.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs.

Az ügymenet leírása:

Az örökbefogadott 14. életévének betöltését követően örökbefogadó szüleinek hozzájárulása nélkül (14. életévét megelőzően hozzájárulásukkal), valamint a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet származásával kapcsolatos tényekről, vérszerinti szüleinek, testvéreinek, féltestvéreinek adatairól, és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról.

Alapvető eljárási szabályok:

A származás megismerésével kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó kérelem személyesen, az örökbefogadott lakóhelye szerinti kijelölt gyámhatóságnál terjeszthető elő. A származás megismerésével kapcsolatban kérhető adatok köréről a gyámhatóság tájékoztatja a kérelmezőt, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Írásbeli megkeresés esetén a gyámhatóság a kérelem személyes előterjesztésének szükségességéről és a kérhető adatok köréről írásban tájékoztatást nyújt. A gyámhatóság a származás megismerésére vonatkozó tájékoztatást személyes meghallgatás keretében adja meg, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Ha az ügyfél számára aránytalan nehézséggel járna a személyes megjelenés, kérelmére a gyámhatóság írásban ad tájékoztatást.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Örökbefogadhatónak nyilvánítás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek lakóhelye szerinti Járási Hivatala

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- kérelemre induló eljárás esetén: nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelme
- hivatalból induló eljárás esetén: gyermekvédelmi szakszolgálat, gyermeket gondozó intézmény, vagy gyermekjogi képviselő jelzése

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

A jogszabályban meghatározott szervek, személyek írásbeli jelzése, javaslata, gyermekvédelmi gyám kérelme írásban.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek örökbefogadását akkor segíti elő, ha a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei alapján örökbefogadására reális esély van. Az örökbefogadhatónak nyilvánítás és az annak meghosszabbítása iránti eljárás a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalból induló eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnál.

A gyámhatóság a nevelésbe vett gyermeket legfeljebb két évre örökbefogadhatónak nyilvánítja, ha a szülőjének szülői felügyeleti joga nem szűnt meg és

- a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, (az örökbefogadhatónak nyilvánítás szempontjából nem tekinthető rendszeres kapcsolattartásnak a levélírás, a telefonhívás, a csomagküldés és a gyámhatóság határozatában szabályozottól jelentősen eltérő évenkénti egy-két látogatás)
- a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta.

A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítással és annak meghosszabbításával egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát szünetelteti.

Ha az örökbefogadhatóvá nyilvánítás Ptk. 4:124. § (1) bekezdése szerinti, legfeljebb két évre szóló időtartama a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás során telik le, akkor az örökbefogadhatónak nyilvánító határozat hatálya meghosszabbodik az eljárás jogerős befejezéséig. A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás időtartamát további legfeljebb két évvel meghosszabbítja, ha a gyermek örökbefogadása nem törtét meg, nincs folyamatban örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás, és a gyermek örökbefogadására reális esély van.

Ha a kiskorú örökbefogadására nem került sor, és utóbb a gyámhatóság a nevelésbe vételt megszünteti, az örökbefogadhatónak nyilvánító határozat hatályát veszti.

Alapvető eljárási szabályok: Az eljárás kérelemre vagy hivatalból indul.

Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

- a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a kijelölt gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat, és környezettanulmányt készít,

- a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a kijelölt gyámhivatal intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, valamint meghallgatja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat.

Az ügyintézés határideje: soron kívül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

Az ügyfél lakóhelye szerinti Járási Hivatal

Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- a szakszolgálat előzetes eljárása során beszerzett iratok és vélemények

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

a szakszolgálat előzetes eljárása során beszerzett iratok és vélemények megküldésével

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: Az eljárás költségét az ügyfelek viselik.

Az ügymenet leírása:

Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására. A gyámhatóság az örökbefogadás előtti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálat által beszerzett iratok és megküldött javaslat birtokában, további bizonyítási eljárást követően állapítja meg az örökbe fogadni szándékozók örökbe fogadásra alkalmasságát vagy alkalmatlanságát.

Alapvető eljárási szabályok:

Az örökbefogadás előtti eljárást Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás – egymás kölcsönös tájékoztatása mellett –bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható. Az örökbefogadni szándékozó szülők örökbefogadási szándékukra vonatkozó kérelmüket a gyermekvédelmi szakszolgálatához nyújtják be. A szakszolgálat az előzetes eljárás során 60 napon belül tájékoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről. Ezt követően kerül sor az iratanyag gyámhatóság részére történő megküldésére. A gyámhatóság határozatban dönt az alkalmasság megállapításáról, amely a megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 évig hatályos, lejáratá előtt egy évvel meghosszabbítható. Az alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás csak a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével kezdeményezhető.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Örökbefogadáshoz hozzájárulás a szülő részéről az örökbefogadó személyének ismerete nélkül

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: Bármely Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- személyi azonosításhoz és lakcímgigazoláshoz szükséges irat

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Személyesen tett nyilatkozatról szóló jegyzőkönyv, a nyilatkozat jegyzőkönyvben rögzítése a szülők megjelenésekor azonnal.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: Nincs.

Az ügymenet leírása:

A gyermek születése előtt, vagy ezt követően a szülő hozzájárulhat gyermeke örökbefogadásához úgy is, hogy az örökbefogadó személyét, és személyi adatait nem ismeri. Ha a gyermek egészségileg károsodott, vagy 6 éves elmúlt, a nyilatkozathoz gyámhatósági hozzájárulás is szükséges. A gyermek hat hetes korának betöltéséig a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát - a gyermeknek a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója által történő nevelése érdekében - visszavonhatja, ezt követően a nyilatkozat visszavonásának nincs helye. Erre nyilatkozatának felvételekor figyelmeztetni kell.

Alapvető eljárási szabályok:

Örökbe fogadni csak kiskorú személyt lehet. A kiskorú gyermek szülői felügyelet alatt áll. Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő gyermeke neveléséről gondoskodni nem tud, hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermekét általa ismert, vagy általa ismeretlen személy örökbefogadja. Gyermeke általa ismeretlen személy általi örökbefogadásához a szülő nyilatkozatát bármely gyámhatóság előtt nyilatkozva megteheti. Ezen nyilatkozat csak a gyermek 6 hetes koráig vonható vissza- a gyermeknek a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója által történő nevelése érdekében. A szülő, ha a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt eljárás van folyamatban, a gyermek örökbefogadása ügyében eljáró gyámhatóság előtt, vagy nincs eljárás folyamatban, annál a gyámhatóságnál, ahol az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát tette, személyesen nyilatkozhat arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló

nyilatkozatát visszavonja, mert a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója kívánja nevelni, feltéve, hogy a gyermek születésétől számított hat hét még nem telt el. A 6 hetes kor betöltésével a szülői felügyeleti jog megszűnik, a szülő a gyermek örökbefogadásáról értesítést nem kaphat, az örökbefogadásról hozott határozatot sem fellebbezéssel sem más úton nem támadhatja meg.

Az ügyintézés határideje:

A nyilatkozat jegyzőkönyvben rögzítése a szülők megjelenésekor azonnal.

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Otthonteremtési támogatás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A kérelmező lakóhelye, vagy bejelentett életvitelszerű tartózkodási helye szerinti járási hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- pénzfelhasználási terv
- adó- és értékbizonyítvány
- határozat önjogúvá válásról
- végszámadás
- utógondozói javaslat
- igazolás nevelésben eltöltött időről szükség esetén:
- adásvételi szerződés
- bérleti szerződés
- hitelintézeti szerződés
- tulajdoni lap
- környezettanulmány

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: formanyomtatványon, mellékletek csatolásával

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A kérelmet az a gyámhatóság bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább hároméves időtartamú folyamatos gondozási helyén töltött nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhétyszeresét, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

Az otthonteremtési támogatás iránti igényt a kérelmező a nagykorúvá válását követően, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig nyújthatja be.

Alapvető eljárási szabályok:

Az otthonteremtési támogatás Magyarország területén használható fel részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő vagy már a fiatal felnőtt tulajdonában lévő lakás lakhatóvá tételére, építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, építésére, tulajdon- vagy tulajdonrészszerezéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetésére, lakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakás felújítására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre, otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére, indokolt

esetben a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra vagy belépési hozzájárulásra.

Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére, vagy lakás, családi ház, tanya tulajdon-vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására, bővítésére használja fel, a gyámhatóság az otthonteremtési támogatás összegének részletekben történő kifizetéséről dönthet. Az ingatlan felújítása, bővítése céljára megállapított otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetése esetén a következő részlet kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a fiatal felnőtt az előző részlet cél szerinti felhasználásáról okmányokkal igazoltan elszámolt. A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás gyámhatóság által elfogadott célra történő felhasználásáról legkésőbb a támogatás megállapításától számított egy éven belül okmányokkal igazoltan elszámol, kivéve ha az otthonteremtési támogatást a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére használja fel. Ezekben az esetekben az otthonteremtési támogatás felhasználásáról az utolsó részlet kiegyenlítését követő hónap utolsó napjáig kell elszámolni. A gyámhatóság jogosult 5 évi időtartamra elidegenítési tilalmat bejegyeztetni a magyar állam javára az ingatlan-nyilvántartásba, az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra. Ha az otthonteremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából kerül sor, a programba befektetett otthonteremtési támogatás összege a futamidőre zárolásra kerül. Indokolt esetben az elidegenítési tilalom feloldására, a lakás-előtakarékossági programba befektetett összeg új célra való felhasználásának engedélyezésére is sor kerülhet.

Az ügyintézés határideje:

- sommás eljárásban, ha minden szükséges dokumentum a rendelkezésre áll 8 napon belül.
- teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Az ügy intézését segítő útmutatók: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok:

A 149/1997. (IX: 10.) Korm. rendelet 15. és 16. számú melléklete

Nyílt örökbefogadásengedélyezése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek lakóhelye szerinti megyeszékhely Járási Hivatala

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

A gyermek kihelyezéséhez:

- az örökbefogadásra való alkalmasságot igazoló jogerős határozat
- környezettanulmány

Az örökbefogadás engedélyezéséhez:

az örökbefogadók jövedelmi viszonyairól szóló igazolás, külföldön történt születés vagy házasságkötés esetén a születést és a házasságkötést igazoló irat, és nyílt örökbefogadás esetén - a házastárs és a rokon általi örökbefogadás kivételével – a gyermekvédelmi szakszolgálat vagy az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet közreműködését igazoló irat.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Személyesen megjelenvé együttes meghallgatásról szóló jegyzőkönyvvel

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: Az eljárás költségét az ügyfelek viselik

Az ügymenet leírása:

Ha a vérszerinti szülők hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermeküket általuk ismert személyek örökbefogadják, ezt a nyilatkozatukat az örökbefogadók jelenlétében, tárgyalás keretében a gyámhatóságnál teszik meg. Ezt követően kerül sor a gyermekkötölező gondozási időre történő kihelyezésére, ennek eltelte után az örökbefogadás engedélyezésére.

Alapvető eljárási szabályok:

Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhatóság az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vérszerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen – tárgyalás keretében – hallgatja meg. Titkolt terhesség esetén a kijelölt gyámhatóság a kiskorú vér szerinti szülő kérelmére a törvényes képviselőjének meghallgatását mellőzheti. A kérelem alapján a gyámhatóság tizenöt napon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezéséről. A szülő a hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek születésétől számított hat héten belül - a gyermeknek a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója által történő nevelése érdekében - visszavonhatja. A visszavonás lehetőségére a szülőt figyelmeztetni kell. Az örökbefogadáshoz történt hozzájárulás esetén a szülő felügyeleti joga a gyermek hathetes életkorának betöltésével megszűnik. A szülői felügyelet megszűnését a gyámhatóság állapítja meg. Nyílt örökbefogadás - a rokonok és a szülő házastársa által történő örökbefogadás kivételével - szülői hozzájárulás esetén is a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy örökbefogadást elősegítő szervezet közreműködésével jöhet létre.

Nyílt örökbefogadás esetén a szülő hozzájáruló nyilatkozatának megtételével szünetel a szülő felügyeleti joga. Ennek megállapítását a kijelölt gyámhatóság legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló határozatban állapítja meg, ezzel egyidejűleg a gyermek részére családbafogadó gyámot rendel. A kijelölt gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbe fogadni szándékozó személyt nyilvántartó gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek a kötelező gondozási idő alatti családba történő beilleszkedéséről. A gyámhatóság az örökbefogadást engedélyező határozatában elrendeli az örökbefogadás utánkövetését, ezzel a gyámhatóság a gyermek örökbefogadó családba történő beilleszkedésének figyelemmel kísérését és az örökbefogadó család tanácsadással történő segítségét biztosítja. A kijelölt gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt arról, hogy az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedését követően hat hónap múlva, majd - a rokon és házastársi örökbefogadás kivételével - másfél év múlva személyes találkozásra és együttműködésre kötelezett az utánkövetést végző szervezet szakemberével. Az örökbefogadás utánkövetését a nyílt örökbefogadásban közreműködő közhasznú szervezet látja el.

Az ügyintézés határideje:

Teljes eljárásban 60 napon belül, kivéve, ha a kötelező gondozási idő az egy hónapot meghaladja. Ebben az esetben a kötelező gondozási idő lejártát követő 21 napon belül kell a döntést meghozni.

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Nevelésbe vétel

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

- A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének lakóhelye szerinti járási hivatal.
- Ha a szülői felügyelet gyakorlására jogosult szülők lakóhelye különböző gyámhatóságok illetékességi területén található, akkor a gyermek lakóhelye szerinti járási hivatal
- Ha a gyermek lakóhelye egyik szülőjének lakóhelyével sem azonos, az anya lakóhelye szerinti járási hivatal.
- Lakóhely hiányában a tartózkodási hely szerinti járási hivatal.
- Belföldi lakóhely vagy tartózkodási hely hiányában az utolsó ismert hazai lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti járási hivatal.
- Ennek hiányában Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala
- Ha a gyermeket nevelésbe vették, a gyermek lakóhelye szerinti járási hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma
- környezettanulmány
- jövedelemigazolások
- egyéni elhelyezési terv és javaslat
- a család- és gyermekjóléti központnál lévő iratok
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gyermeket nevelésbe veszi, ha a gyermek számára családbafogadó gyám rendelésére nem kerülhet sor, és a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható, vagy a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, vagy a gyermeknek más okból nincs szülői felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbefogadó szülőnél, és a gyermek ismeretlen szülőktől származik, vagy a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének elrendelése előtt a gyermek gondozási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményére alapozott elhelyezési javaslatot szerez be a gyermekvédelmi szakszolgálattól. A nevelésbe vétel ideje alatt a szülők szülői felügyeleti joga szünetel. Gyermekükkel kötelesek kapcsolatot tartani annak érdekében, hogy a nevelésbe vétel

minél hamarabb megszüntethető legyen, kötelesek utána gondozási díj fizetésére. A szülőket a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója segíti abban, hogy ismételten képessé váljanak gyermekük visszafogadására. A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő első két évben félévente felülvizsgálja, kivéve, ha a gyermek nevelésbe vétele megszüntetésének, családba fogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik, vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában per van folyamatban. A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő harmadik évtől kezdve évente, kilenc év fölötti gyermek esetében a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő harmadik évtől kezdve két évente felülvizsgálja. Amennyiben a felülvizsgálat eredményeképpen a nevelésbe vétel megszüntetésre kerül, a gyámhatóság legalább egy év időtartamra utógondozót rendel a gyermek visszailleszkedésének elősegítése érdekében.

Az ügyintézés határideje:

- teljes eljárásban 60 napon belül
- ideiglenes hatályú elhelyezést követően 45 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Megelőző pártfogás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- nyomozó hatóság határozata vagy
- szabálysértési hatóság tájékoztatása

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: A jogszabályban meghatározott szervek jelzése, hivatalból

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A bűncselekmény vagy ez elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelemben vétel iránti eljárásban, vagy védelemben vett gyermek esetén a védelemben vétel soron kívüli felülvizsgálata iránti eljárásban - a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének magas foka esetén a gyámhatóság elrendeli a gyermek megelőző pártfogását, kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel való rendszeres személyes találkozásra és a megállapított magatartási szabályok betartására. A gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének közepes foka esetén a gyámhatóság a törvényes képviselő kérelmének, a család-és gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével dönt a megelőző pártfogás mellőzéséről vagy fenti intézkedések alkalmazásáról. Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége alacsony fokú, a gyámhatóság a védelemben vételi és megelőző pártfogás iránti eljárást megszünteti, indokolt esetben felhívja a család- és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra.

Alapvető eljárási szabályok:

A nyomozó vagy szabálysértési hatóság jelzésére a gyámhatóság megkeresi a pártfogó felügyelői szolgálatot környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelésének elkészítése céljából valamint a család-és gyermekjóléti központot javaslata és a megelőző pártfogással kapcsolatos feladatokat ellátó esetmenedzser kijelölése érdekében. Az eljárás során a gyámhatóság tárgyalást tart, majd dönt fentiek szerint a megelőző pártfogás elrendeléséről vagy mellőzéséről.

A megelőző pártfogás elrendelése esetén a hatóság döntését hivatalból - a védelemben vétel felülvizsgálatának keretében - legalább évente vagy ha ez indokolt soron kívül felülvizsgálja. A megelőző pártfogás mellőzése esetén fél év múlva esedékes a felülvizsgálat. A megelőző pártfogás megszüntetésére akkor kerülhet sor ha a gyermek családban történő nevelkedése védelemben vétel nélkül is biztosítható vagy

a fiatakorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti, illetve ha a fiatakorúval szemben pártfogó felügyelet intézkedés alkalmazására került sor. Megszüntethető továbbá a megelőző pártfogás a pártfogó felügyelő vagy a gyermekjóléti központ javaslatára. A védelemben vétel

alapesetben a gyermek nagykorúvá válásával szűnik meg, de a jogszabályban meghatározott feltételek esetén legfeljebb huszadik évének betöltéséig tart.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Kiskorú házasságkötésének engedélyezése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: Járási Hivatal

Ha a tizenhatodik életévét betöltött gyermek kíván házasságot kötni, az előzetes engedélyt bármelyik házasulandó fél lakóhelye szerinti Járási Hivatal megadhatja, azonban az erről szóló határozatot a másik Járási Hivatallal közölni kell.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

- a házi orvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,
- a házasulandó felek jövedelemigazolását, vagy a házasulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévét betöltött házasuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van,
- szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást,
- egyéb, jóváhagyást igénylő jognyilatkozatot tartalmazó okiratok.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

A 16. évét betöltött házasuló által előterjesztett kérelem.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A 16. életévét betöltött házasuló az engedélyezés iránti kérelmét a gyámhatóságnál vagy az anyakönyvvezetőnél terjesztheti elő.

Alapvető eljárási szabályok:

A 16. életévét betöltött kiskorú csak a gyámhatóság előzetes hozzájárulásával köthet házasságot. A házasságkötési engedély a gyámhatósági határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapig hatályos. A gyámhatóság a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja, az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be, továbbá ha fennállnak az engedély megadásához meghatározott feltételek, rendelkezésre állnak a szükséges iratok és nyilatkozatok. Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós – az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül – nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.

Az ügyintézés határideje:

huszonöt napon belül, ha a házasulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Kapcsolattartás (rendezése, megváltoztatása, szüneteltetése, megvonása)

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- gyermekelhelyezésről szóló jogerős bírói ítélet vagy
- szülői felügyelet gyakorlásáról szóló jogerős bírósági döntés,
- gyámhatóság által jegyzőkönyvbe foglalt megállapodás szülői felügyeleti jog gyakorlásáról
- kapcsolattartásról szóló jogerős bírósági vagy hatósági döntés

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemmel. A kapcsolattartás rendezésére, megváltoztatására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a nagykorú testvér, továbbá – ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja – a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult. A kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet - ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett - a volt mostohaszülő, a volt nevelőszülő, a volt családbafogadó gyám, és az is akinek a gyermekekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte.

A gyámhatóság vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a bíróság hatáskörébe tartozik.

Ha a különélő szülők nem tudnak megegyezni a kapcsolattartás kérdésében, a gyámhatóság elsősorban egyezséggel, ennek hiányában határozattal dönt a kapcsolattartásról feltéve, hogy a szülők között házassági vagy szülői felügyelet rendezése iránti per nincs folyamatban. Ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, a kapcsolattartás megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül a bíróságtól lehet kérni.

Alapvető eljárási szabályok:

A kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését

folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse. A kapcsolattartás formái a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás és a felügyelt kapcsolattartás.

A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és - különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van - a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg. A gyermek elvitelével felmerülő kiadások - ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik - a kapcsolattartásra jogosultat terhelik.

A gyámhatóság a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. Egyezség hiányában a gyámhatóság - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

A kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás megváltoztatásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban közvetítői eljárás folytatható le.

A gyámhatóság a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében – kérelemre – korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a szabályozásnak megfelelően él kapcsolattartási jogával, illetve ha ezen kötelezettségének önhibájából 6 hónapig nem tesz eleget.

A gyámhatóság – kérelemre – meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

A gyámhatóság a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot – kérelemre – megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyeztette.

A kapcsolattartás megváltoztatása során a gyámhatóság a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának, helyének megváltoztatásáról külön-külön vagy együttesen is dönthet.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Ideiglenes hatályúelhelyezés

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: Bármely Járási Hivatal, valamint rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság és a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: --

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön-és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén vagy ha azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön-és közveszélyes magatartása indokolja vagy ha más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el. Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. Az ideiglenes hatályú elhelyezéstől kezdődően a szülő gondozási, nevelési joga szünetel.

Alapvető eljárási szabályok:

Az ideiglenes hatályú elhelyezés megtételére a gyámhatóság a szülők lakóhelyétől függetlenül azonnali intézkedés keretében jogosult azzal, hogy döntésével megkeresi a döntés felülvizsgálatára jogosult gyámhatóságot. A gyámhatóság a felülvizsgálat eredményeképpen az ideiglenes hatályú elhelyezést

-30 napon belül meg szünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn,

- harmincöt napon belül elrendeli a gyermek nevelésbe vételét, valamint egyidejűleg meghatározza a gyermek gondozási helyét és dönt a kapcsolódó járulékos kérdésekről,

- két hónapon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt, vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése érdekében, hozzájárul a családbafogadásához vagy örökbefogadásához

Az ügyintézés határideje: Soron kívül, azonnal.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról -2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről -1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Igazolatlan óvodai, iskolai mulasztás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal: A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: nevelési- oktatási intézmény kimutatása a mulasztásokról

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: Nevelési-oktatási intézmény jelzésére hivatalból

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

Ha a nevelési-oktatási intézmény vezetője jelzi a védelembé vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, hogy az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak száma az adott nevelési évben elérte az ötöt, vagy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára, vagy tájékoztatást küld a családi pótlékra jogosult részére a jogkövetkezményekről. 20 óvodai nevelési nap, vagy 50 óra iskolai mulasztás esetén a gyámhatóság kezdeményezi a családtámogatási feladatkörében eljáró járási hivatalnál a családi pótlék szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását. A szüneteltetés elrendelését követően a gyámhatóság háromhavonta felülvizsgálatot folytat és ha a vizsgált időszak alatt a gyermek mulasztása nem haladja meg a háromnál több óvodai nevelési napot, illetve ötnél több kötelező tanórai foglalkozást, a felfüggesztés megszüntetését kezdeményezi.

Alapvető eljárási szabályok:

50 óra igazolatlan mulasztás esetén a nevelési-oktatási intézmény vezetője jelzésének megérkezésétől számított 8 napon belül a gyámhatóság kezdeményezi a családtámogatási feladatkörében eljáró járási hivatalnál a családi pótlék szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását. Ezzel egyidőben a 16. életévét be nem töltött gyermek esetében hivatalból megindítja a védelembé vételi eljárást is. A 16. életévét betöltött mulasztó tanuló esetében a gyámhatóság a család-és gyermekjóléti központot keresi meg, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, jelezze, hogy milyen intézkedést tart szükségesnek. A családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését követően a védelembé vételt legalább a családi pótlék szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembé vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

Az ügyintézés határideje: A jelzés beérkezésétől számított 8 napon belül.

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 1997. évi XXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Gyermektartásdíj megelőlegezése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

a kérelmező lakóhelye vagy - ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik - a tartózkodási helye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírói ítélet,
- a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 7. számú melléklete szerinti nyilatkozat
- jövedelemigazolások,
- az ítélet végrehajtásának kezdeményezéséről szóló igazolás (bíróság által érkeztetett végrehajtási lap),
- a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyv, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okirat, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de a fenti jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemre

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Az ügymenet leírása:

Ha a bíróság már megállapította jogerősen a gyermektartásdíjat, és a fizetésére kötelezett legalább 6 hónapja nem teljesíti a kötelezettségét, mely igazoltan behajthatatlan, a gyámhatóság megelőlegezi az átmenetileg behajthatatlan tartásdíjat, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét (2021. évben 57.000,- Ft).

Alapvető eljárási szabályok:

A megelőlegezés a kérelem benyújtásától legfeljebb három évre állapítható meg, ha a folyósítás feltételei fennállnak. A gyámhatóság a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatában megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekeként az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50%-át (14.250 Ft). A megelőlegezés a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, amennyiben a gyermek még középfokú nappali oktatás munkarendje szerint folytat tanulmányokat, de legfeljebb 20. életévének betöltéséig tarthat. A folyósítás időtartama 36 hónap, egy alkalommal további három évre ismételten elrendelhető, továbbfolyósítható. A megelőlegezés ideje alatt rendszeresen vagy alkalmasszerűen kétszeresen felvett tartásdíj esetén a megelőlegezett összeget vissza kell fizetni az államnak. A tartásdíjra kötelezett a megelőlegezett összeget a Polgári Törvénykönyvben meghatározott kamattal az államnak köteles megtéríteni. A meg nem térült összeget adók módjára kell megtéríteni az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: A 149/1997. (IX. 10.) Kr. 7. számú melléklete

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyek- gyermek nevének megállapítása

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok: születési anyakönyvi kivonat

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gyermek családi és utónevének megállapítása érdekében, ha a szülői felügyeletet közösen gyakorló együtt élő vagy különélő szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhatóság felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be, tárgyalást tart a szülők megállapodásának elősegítésére. A tárgyalás eredményeként a szülők döntése alapján, eredménytelensége esetén határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyermek - szüleinek megállapodása szerint - apjának vagy anyjának születési vagy házasságkötéssel szerzett családi nevét viseli. Ha a szülők nem kötöttek házasságot, a gyermek nem viselheti az anyja más személlyel kötött házassága folytán viselt nevét, ha azt az anya a házasságra utaló toldással viseli. A gyermek családi névként szüleinek összekapcsolt családi nevét is viselheti, akkor is, ha a szülők a házasságkötés után családi nevüket nem kapcsolták össze vagy a szülők nem kötöttek házasságot. A gyermek családi neve legfeljebb kéttagú lehet. Ha a szülői felügyeleti jogot csak az egyik szülő gyakorolja, és az anyakönyvvezető vagy a gyámhatóság felhívása ellenére a gyermek utónevét – a felhívás közlésétől számított harminc napon belül – nem határozza meg, a gyermek utónevét a gyámhatóság állapítja meg.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Gyám kirendelése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

- A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének lakóhelye szerinti járási hivatal.
- Ha a szülői felügyelet gyakorlására jogosult szülők lakóhelye különböző gyámhatóságok illetékességi területén található, akkor a gyermek lakóhelye szerinti járási hivatal
- Ha a gyermek lakóhelye egyik szülőjének lakóhelyével sem azonos, az anya lakóhelye szerinti járási hivatal.
- Lakóhely hiányában a tartózkodási hely szerinti járási hivatal.
- Belföldi lakóhely vagy tartózkodási hely hiányában az utolsó ismert hazai lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti járási hivatal.
- Ennek hiányában Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma,
- a szülők gondnokság alá helyezésére vonatkozó bírói ítélet vagy,
- a szülők halotti anyakönyvi kivonatának adattartalma,
- gyámrendelésre, gyámságból kizárásra vonatkozó nyilatkozatot tartalmazó jegyzőkönyv, amennyiben a szülők korábban ilyen nyilatkozatot tettek
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre, illetve bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

Ha a gyermeknek nincs törvényes képviselője, illetve annak kiléte nem állapítható meg, az eljárásra az a Járási Hivatal illetékes, amelynek területén a gyámrendelés szükségessé vált.

Ha a gyermek szülei meghaltak, ha a szülők szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, ha a szülők ismeretlen helyen távol vannak, a szülők cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorúak, függetlenül attól, hogy tizenhatodik életévük betöltésétől a gondozás, nevelés jogát gyakorolhatják, vagy cselekvőképességükben a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személyek, ha szülői felügyeleti joguk szünetel, gyámhatóság gyámot rendel a gyermek részére, elsődlegesen az arra alkalmas, és a tisztséget vállaló rokonok, hozzátartozók közül.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámrendelés szükségességét bárki bejelentheti. A gyámhatóság eljárása során beszerzi a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat, meghallgatja a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető személyt, megvizsgálja viselhet-e gyámságot, személyiségénél fogva alkalmas-e gyámi tisztség viselésére. A gyámrendelésnél a gyámhatóság köteles figyelembe venni a szülők gyámrendelésre vagy gyámságból kizárásra vonatkozó nyilatkozatát. A gyámrendelés előtt a gyámhatóság vizsgálja, hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermeknek mi a véleménye a gyám

személyéről, és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek tiltakozása esetén azt, hogy a gyám személye ellen alapos okból tiltakozik-e. Nevezett gyám hiányában a gyámhatóság elsősorban a gyámság ellátására alkalmas közeli hozzátartozót rendel gyámul. Ha ilyen hozzátartozó nincs, a gyámhatóság más hozzátartozót vagy arra alkalmas személyt rendel gyámul, elsősorban azok közül, akik a gyermek gondozásában, nevelésében már korábban részt vállaltak.

A kirendelt gyám a gyermek törvényes képviselője, vagyonának kezelője. A gyám a gyermek érdekeinek megfelelően köteles a tevékenységét gyakorolni. A gyámnak a tevékenysége során biztosítania kell, hogy az ítélőképessége birtokában lévő kiskorú az őt érintő döntések előkészítésében részt vehessen, véleményt nyilváníthasson. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szülői felügyeletet gyakorló szülő jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a gyám jogaira és kötelezettségeire.

A gyám a tevékenységét a gyámhatóság rendszeres felügyelete - gyermekvédelmi gyámság esetén az irányítása - alatt látja el. Tevékenységéről bármikor köteles felvilágosítást adni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság a gyám jogkörét korlátozhatja, és intézkedéseit a gyermek érdekében - hivatalból, a gyámság alatt álló gyermek vagy közeli hozzátartozója kérelmére - meg is változtathatja. E tekintetben közeli hozzátartozónak minősül a szülő akkor is, ha a szülői felügyeleti joga szünetel.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 2013. évi V. törvény A polgári törvénykönyvről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Gyámnevezés, gyámságból kizárás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: nincs Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Személyesen előterjesztett nyilatkozat

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A szülői felügyelettel rendelkező szülőnek joga van ahhoz, hogy kiskorú gyermeke részére gyámot nevezzen, vagy valakit a gyámság viseléséből kizárjon. A gyámhatóság a szülő gyámnevezésre vagy a kizárásra vonatkozó nyilatkozatát a gyámkirendelésre irányuló eljárás során köteles figyelembe venni.

Alapvető eljárési szabályok:

Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát a gyámhatóság előtt teszi, a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek, a vezetett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásáról szóló gyámhatósági bejelentési kötelezettségének úgyszólván eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a gyámhatósággal. A gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró gyámhatósággal közölt jognyilatkozatról a gyámhatóság naprakész nyilvántartást vezet és a szülő lakóhely változása esetén az illetékessé vált gyámhatóságot a jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesíti.

Az ügyintézés határideje:

Szóbeli nyilatkozat azonnali jegyzőkönyvbe vételével

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 2013. évi V. törvény A polgári törvénykönyvről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Gondnok, ideiglenes gondnok kirendelése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gondnokság alá helyezendő illetve gondnokság alatt álló személy állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- gondnok kirendeléshez: jogerős bírósági határozat
- születési anyakönyvi kivonat adattartalma
- ideiglenes gondnok rendeléséhez: szakvélemény a belátási képesség tartós, teljes vagy ügycsoportok vonatkozásában korlátozott mértékben megállapított hiányáról,
- vagyonleltár

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Szóban, vagy írásban előterjesztett kérelemre vagy bejelentésre, bírósági ítélet megküldését követően hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhatóság annak a nagykorú személynek akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett gondnokot, kivételesen több gondnokot vagy helyettes gondnokot rendel. A gondnokság alá helyezésről szóló ítéletét a bíróság a gyámhatóság részére hivatalból megküldi a gondnok kirendelésére vonatkozó intézkedések megtétele érdekében.

A gyámhatóság a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenes ági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:26. §-a alapján a nagykorú személy részére ideiglenes gondnokot rendel, ha a felmerült eset azonnali intézkedést igényel, és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó - lehetőség szerint beszerzett - szakorvosi vélemény alapján indokolt. A gyámhatóság az ideiglenes gondnokot kirendelő határozatában - a kirendelés okának megfelelően - megjelöli, hogy az ideiglenes gondnok mely ügyekben vagy ügycsoportokban jogosult jognyilatkozatot tenni.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatósághoz megküldött gondnokság alá helyezésről szóló jogerős ítélet alapján a gyámhatóság beszerzi a gondnokság alá helyezett vagyona-ra vonatkozó leltárt, megvizsgálja, hogy a gondnokolt kinek a gondozása alatt áll, van-e a gondnokrendeléssel érintett személy előzetes jognyilatkozatában gondnokul megjelölt vagy kizárt személy, van-e olyan házastárs, élettárs, szülő vagy más hozzátartozó, akit gondnokul ki lehet rendelni. Gondnokul - ha ez az érdekeivel kifejezetten nem ellentétes - a gondnokság alá helyezett személy által az előzetes jognyilatkozatában megjelölt vagy a gondnok kirendelése iránti eljárásban az érintett által megnevezett személyt kell kirendelni. Ha ez nem lehetséges, elsősorban a gondnokság alá helyezett személlyel együtt élő házastársat, élettársat kell gondnokul kirendelni. Ha az érintettnek nincs ilyen hozzátartozója, vagy a házastárs, az élettárs kirendelése veszélyeztetné a gondnokság alá helyezett személy érdekeit, a

gyámhatóság gondnokul olyan személyt rendel ki, aki a gondnokság ellátására az összes körülmény figyelembevételével alkalmas. A gondnok rendelésénél az arra alkalmas személyek közül előnyben kell részesíteni a szülőket vagy a szülők által a haláluk esetére közokiratban vagy végrendeletben megnevezett személyt, ilyenek hiányában azokat a hozzátartozókat, akik szükség esetén a személyes gondoskodást is el tudják látni.

A gyámhatóság meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt - ha mentális állapota lehetővé teszi – valamint a gondnoki tisztséget vállaló személyt. Ha nincs olyan hozzátartozó, aki a gondnoki tisztséget vállalná, a gyámhatóság hivatásos gondnokot rendel. A hivatásos gondnok legfeljebb 30 gondnokság alatt álló személy felett láthat el gondnoki tisztséget, kivéve ha az adott gondokoltak igényeinek figyelembe vétele alapján a gondnoki feladatok ellátását legfeljebb 35 gondnokolt egyidejű ellátása nem veszélyezteti vagy a hivatásos gondnoki feladatokat kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személy látja el. Ez utóbbi esetben a hivatásos gondnok legfeljebb 45 gondnokolt érdekében járhat el. A gondnok gondnokoltja törvényes képviselője, vagyonának kezelője, a gondnok működésének felügyeletét és irányítását a gyámhatóság látja el.

Az ideiglenes gondnok jogköre a kirendelő határozatban megjelölt ügycsoportokra terjed ki. A kirendelés hatálya a gondnokság alá helyezési per jogerős befejezését követő gondnok kirendelésével szűnik meg, amennyiben a bíróság a kirendelés felülvizsgálata során nem szünteti meg azt.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Zárlat elrendelése és zárgondnok kirendelése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gondnokság alá helyezendő illetve gondnokság alatt álló személy állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- elmeállapokra vonatkozó szakorvosi vélemény,
- jövedelemigazolás, ingóságokról igazolás (pl. folyószámla kivonat), tulajdoni lap

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Szóban, előterjesztett kérelemre vagy bejelentésre hivatalból.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhatóság a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenes ági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:25. §- a alapján a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére zárgondnokot rendel, egyidejűleg az érintett személy vagyonára zárlatot rendel el, ha a jogszabályban foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó szakorvosi vélemény alapján indokolt, a gondnokság alá helyezés Ptk.-ban meghatározott feltételei fennállnak, és sürgős intézkedés szükséges a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának védelme érdekében.

Alapvető eljárási szabályok:

Sürgős vagyoni érdekvédelem szükségességének felmerülésekor lehetőség van arra, hogy a gyámhatóság a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt a vagyonra zárlatot rendeljen el és annak kezelésére zárgondnokot rendeljen ki. A gyámhatóságnak a zárlat elrendelését, illetve az ideiglenes gondnokrendelést követő 8 napon belül a gondnokság alá helyezési pert meg kell indítania, a bíróságnak pedig legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított 30 napon belül a zárlatot, illetve az ideiglenes gondnokrendelést hivatalból felül kell vizsgálnia. A zárlatra, illetve a zárgondnok működésére a bírósági végrehajtásról szóló törvény biztosítási intézkedések végrehajtására vonatkozó fejezetének a rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Számadási ügyek

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gondnokság alá helyezendő illetve gondnokság alatt álló személy állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

– kérelem és a bevételeket kiadásokat tartalmazó iratok csatolása

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Szóban előterjesztett kérelem, a határidő letelte után hivatalból felhívásra.

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhatóság által kirendelt gyám és gondnok minden évben rendszeres számadás benyújtásra köteles a vagyon kezeléséről. A számadáshoz csatolni kell az eltelt időszakban végzett tevékenységről, gondnokolt személyi állapotáról szóló jelentést is. Ezen kívül a gyámhatóság a gyámot és a gondnokot eseti számadásra kötelezi, ha engedélyezte a gyámolt, vagy gondnokolt vagyonának igénybe vételét. A gyámhatóság hivatalból, valamint a gondnokoltak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gondnok a gondnokolt vagyonát leltár alapján veszi át. A gondnok részére kerül folyósításra a gondnokolt jövedelmének bíróság által meghatározott hányada, amennyiben a bíróság általános jelleggel, illetve a munkabérrel, jövedelemmel való rendelkezés ügycsoportjában döntött a korlátozó gondnokság alá helyezéséről. A cselekvőképességében teljesen korlátozott gondnokság alá helyezett személy gondnoka gondnokoltja jövedelmének teljes összegének felvételére jogosult. Rendes (tétéles) számadási kötelezettség esetén a kiadásokat és a bevételeket igazoló iratokat a számadás benyújtásakor csatolni kell a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint. Egyszerűsített számadás esetén az igazoló iratokat nem kell csatolni, de meg kell őrizni. Számadási kötelezettség megállapításának hiányában önállóan kell előterjeszteni a gyámolt, gondnokolt személyes ügyeire vonatkozó jelentést, amelyet számadási kötelezettség esetén a számadáshoz kell csatolni.

A gyámhatóság által kirendelt, vagyonkezelésre jogosult gyám, gondnok a vagyonkezelői joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul. A végszámadás a vagyonkezelés egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül. Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhatósághoz kell benyújtani. Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt, a gyámhatóságnak köteles a

végszámadást benyújtani. Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság megszűntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetőleg a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondokolt halála esetén is. A végszámadás egy – a fiatal felnőtt aláírásával átvett – példányát a gyám az illetékes gyámhatóságnak megküldi. A gyámhatóság 20 napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

A gyámhatóság a számadás elfogadása során vizsgálja annak helyességét és a kiadások szükségességét. Ha a számadás helyes, a gyámhatóság azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra kötelezettet a vagyonkezelés alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetőleg annak betétben történő elhelyezéséről is.

Ha a számadási kötelezettségét a gondnok/gyám nem vagy nem megfelelően teljesíti, a gyámhatóság kötelezettség megállapítása iránt pert indít és a kereset benyújtásával egyidejűleg a törvényes képviselői jogot a gondnoktól/gyámtól a vagyoni ügyekre megvonja vagy a gondnokot/gyámot tisztségéből elmozdítja. A számadásra kötelezett a kárt, amit jogellenesen okozott gondnokoltjának/gyámoltjának, köteles megtéríteni.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Gondnok jognyilatkozatainak jóváhagyása

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gondnokság alá helyezendő illetve gondnokság alatt álló személy állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- az ingatlanra vonatkozó elidegenítési szerződés egy eredeti és három másolati példánya,
- 3 hónapnál nem régebbi adó és értékbizonyítvány, vagy ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslése kivéve, ha az ingatlan értékét az Illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,
- a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személyértékbecslése,
- ingóságok értékesítésére vonatkozó szerződés,
- egyéb, jóváhagyást igénylő jognyilatkozatokat tartalmazó okiratok.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban vagy szóbeli kérelemről készült jegyzőkönyvhöz a szükséges iratok csatolásával.

Elektronikus ügyintézés: kizárt

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak:

Az ügyfél viseli az eljárás költségét az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó értékhatárú kérelemre induló vagyoni ügyben.

Az ügymenet leírása:

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka jognyilatkozatának, továbbá a cselekvőképtelen nagykorú gondnoka jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gondnokolt tartására, öröklési jogviszony alapján őt megillető jogára vagy kötelezettségére, nem tehermentes ingatlanszerzésére, ingatlana tulajdonjogának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére; gyámhatóságnak átadott vagyonára; vagy a gondnokot kirendelő határozatban megállapított összeget meghaladó értékű vagyontárgyára vonatkozik.

Alapvető eljárási szabályok:

A cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka vagyoni ügyében tett jognyilatkozatának érvényességéhez a jogszabályban meghatározott esetekben a gyámhatóság hozzájárulása szükséges. A jognyilatkozat jóváhagyásával kapcsolatos eljárás során a gyámhatóság az összes körülményt mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gondnokolt érdekeit szolgálja-e. Nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, ha a jognyilatkozat érvényességét bírósági vagy közjegyzői eljárásban elbírálták.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök

ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Támogatott döntéshozatal

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A támogatásra szoruló személy állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

kérelem

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Személyesen előterjesztett kérelem

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A gyámhatóság az egyes ügyei intézésében, döntései meghozatalában belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szoruló nagykorú számára, annak kérelmére - cselekvőképessége korlátozásának elkerülése érdekében - támogató kirendeléséről határoz.

Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezési perben a bíróság úgy ítéli meg, hogy a cselekvőképesség részleges korlátozása sem indokolt, de az érintett személy meghatározott ügyei intézésében belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szorul, a gondnokság alá helyezés iránti keresetet elutasítja, és határozatát közli a gyámhatósággal. A támogatót a bíróság határozata alapján az érintettel egyetértésben a gyámhatóság rendeli ki. A támogató kirendelése a nagykorú cselekvőképességét nem érinti.

Alapvető eljárási szabályok:

A gyámhatóság a támogató kirendelése iránti eljárást a támogatásra szoruló személy kérelmére vagy a bíróság megkeresése alapján, hivatalból indítja meg. A gyámhatóság az eljárása során személyesen, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a támogatásra szoruló személyt és a támogatónak jelentkező személyt. A gyámhatóság jegyzőkönyvben tájékoztatja a támogatott és a támogató személyt az eljárás szabályairól, a támogató feladatáról, a támogató kirendelésének felülvizsgálatáról, a hivatásos támogató kirendelésének feltételeiről.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2013. évi CLV. törvény a támogatott döntéshozatalról
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános

szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Az előzetes jognyilatkozat felvétele

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

Az ügyfél állandó lakóhelye szerinti Járási Hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok:

- kérelem

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Személyesen előterjesztett kérelem

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

Nagykorú cselekvőképes személy cselekvőképességének jövőbeli részleges vagy teljes korlátozása esetére közokiratban, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban vagy gyámhatóság előtt személyesen előzetes jognyilatkozatot tehet. A nyilatkozatot tevő személy az előzetes jognyilatkozatban megnevezheti azt az egy vagy több személyt, akit gondnokául rendelni javasol; kizárhat egy vagy több személyt a gondnokok köréből; és meghatározhatja, hogy egyes személyes és vagyoni ügyeiben a gondnok milyen módon járjon el. Az előzetes jognyilatkozatot be kell jegyezni az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába. Az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzésének elmaradása az előzetes jognyilatkozat érvényességét nem érinti.

Alapvető eljárási szabályok:

Ha a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában az előzetes jognyilatkozat alkalmazását elrendelte, a gyámhatóság az abban foglaltak figyelembevételével jár el a gondnok kirendelésekor és tevékenységének meghatározásakor, amelyek során felhívja a gondnok figyelmét az előzetes jognyilatkozatban szereplő rendelkezések betartására, és bírálja el a gondnok számadását, valamint fogadja el beszámolóját. Ha az előzetes jognyilatkozatban foglaltak teljesítése a gondnokolt érdekével ellentétes lenne, a gyámhatóság kéri a bíróságtól az előzetes jognyilatkozatban lévő rendelkezés alkalmazásának mellőzését, feltéve, hogy azt a gondnok a bíróságnál nem kezdeményezte.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 16/2014 (III.13) KIM rendelet a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról

- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Gyermek iskolájának,életpályájának kijelölése

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának a lakóhelye szerinti járási hivatal.

Az ügyintézéshez szükséges okmányok, dokumentumok: -

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, határideje):

Írásban vagy szóban előterjesztett kérelemmel

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illetékek, igazgatási szolgáltatási díjak: nincs

Az ügymenet leírása:

A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével és ezzel összefüggésben a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhatóság a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmét önállóan is előterjesztheti.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárást kezdeményezhetik a szülők vagy a korlátozottan cselekvőképes gyermek is, amennyiben a nevelési-oktatási intézmény jelzi a gyámhivatalnak a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitát, a gyámhivatal tájékoztatja az arra jogosultakat a kérelem benyújtásának lehetőségéről.

A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre kell törekednie. Az eljárás során a gyámhivatal vizsgálja és mérlegeli a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és eredményeit, valamint egészségi állapotát. A vizsgálat során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá – szükség esetén – a gyermek- és ifjúságpszichiátriai gondozó vagy a gyermek egészségi állapotának megítélésére jogosult egészségügyi szolgáltató szakvéleményét.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Az ügytípushoz kapcsolódó fontosabb jogszabályok:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok elérhetősége: nincs

Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes Járási Hivatal

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok: --

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: Hivatalból

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Ügymenet leírása:

Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn és a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, és alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése biztosítható, a védelembe vétellel egy időben - vagy annak fennállása alatt - a családi pótlék természetbeni nyújtásáról határozhat a gyámhatóság. A legfeljebb hat hónapra elrendelhető, ismételhető intézkedés ideje alatt a pénzfelhasználás eseti gyám közreműködésével történik.

Alapvető eljárási szabályok:

Az eljárás hivatalból indul. A gyermek törvényes képviselője az eseti gyámmal együttműködni köteles. A gyámhatóság a családi pótlék természetben történő folyósításáról rendelkező határozatát jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül közli a családtámogatási feladatkörében eljáró járási hivatallal. Az eseti gyám folyamatosan intézkedik a részére utalt családi pótlék gyermek szükségletére történő felhasználásáról és ennek megtörténtét havonta számadás benyújtásával igazolja a gyámhatóság előtt.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs

Családbafogadás

Hatáskörrel rendelkező járási hivatal:

Az eljárásra az a gyámhatóság illetékes, amelynek területén a gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének, gyámjának lakóhelye található.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- születési anyakönyvi kivonat adattartalma,
- a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratok
- vagyonleltár.

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja: Írásban, vagy szóban előterjesztett kérelemre

Elektronikus ügyintézés: lehetséges

Eljárási illeték (igazgatási szolgáltatási díj) összege: nincs

Ügymenet leírása:

A gyámhatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.

Alapvető eljárási szabályok:

A kérelmező csak a szülői felügyeletet gyakorló szülő(k), vagy a nevelésbe vétel előtt szülői felügyeletet gyakorló szülő(k) lehet. A szülők és a családbafogadó személy közös kérelmére a gyámhatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermeket a továbbiakban a családbafogadó személy nevelje. A gyámhatóság a családbafogadáshoz akkor járul hozzá, ha a családba fogadó szülő személyisége és körülményei alapján alkalmas a gyermek gondozására, nevelésére, a gyámság ellátására, valamint e feladatok ellátását maga is vállalja. A szülők szülői felügyeleti joga szünetel, a gyámhatóság a családbafogadót a gyermek családbafogadó gyámjává rendeli ki. A családbafogadás a szülő tartási kötelezettségét nem érinti. A családbafogadás az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig tart. A családbafogadást a gyámhatóság a családbafogadó gyám tájékoztatása alapján évente felülvizsgálja. A szülőt megilleti a kapcsolattartás joga, valamint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való együttes döntési jog. A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben felmerült vitákban a gyámhatóság dönt. A családbafogadást meg kell szüntetni, ha azt a szülő vagy a családba fogadó szülő kérte. Ha a családbafogadás oka továbbra is fennáll, a gyámhatóság a családbafogadás megszüntetését követően a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról intézkedik.

Az ügyintézés határideje: teljes eljárásban 60 napon belül

Ügýtípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

- 2013. évi V. törvény A Polgári Törvénykönyvről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2015. évi CCXXII. törvény Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól

Útmutatók, formanyomtatványok letöltésének helye: nincs

Igénybe vehető elektronikus programok letöltése: nincs